

Posudek diplomní práce Gabriely Kaškové :

August Brömse. Der Künstler und seine Bilder

Ze skupiny umělců německé národnosti činných v Praze na počátku 20. století upoutává pozornost August Brömse nejenom jako grafik, což souvisí s jeho působením jako profesora grafiky na pražské AVU od roku 1910, ale zejména jako malíř. Práce G. Kaškové je právě věnována této intimnější poloze Brömseho díla.

Kašková, která je jako germanistka dobře vyzbrojená k takovému úkolu, získala stipendium od Deutsch - tschechisches Zukunftsfond, které jí umožnilo důkladně prostudovat Brömseho pozůstalost, uloženou v Kunstforum Ostdeutsche Galerie v Řezně. Díky tomu mohla sestavit impozantní katalog Brömseho maleb, obsahující 705 položek a vytvořit tak opravdový základ odborného studia, ale také se seznámit s písemnou částí pozůstalosti, zejména s obsáhlou korespondencí Brömseho s jeho nastávající manželkou Else Schünemannovou, což jí umožnilo významně zpřesnit a prohloubit poznatky o životopisu umělce a o jeho názorech v důležitém období let 1906 - 10, kdy v Praze čekal na zřízení profesury na AVU. První část práce proto velmi živě objasňuje původ a začátky umělce, jak v jeho rodných Františkových Lázních a za jeho studií v Berlíně, tak zejména jeho činnost v Praze, ve styku s dalšími představiteli té zvláštní kulturní enklávy, jako před první světovou válkou byl svět německých uměleckých institucí a spolků v Praze.

Hlavní část práce je ovšem věnována samotné malířské tvorbě Brömseho. Tady si klade diplomanka důležitou otázku po základních zdrojích Brömseho pojetí obrazu a revokuje přitom jeho berlínské východiště, kde sice toho mnoho nezískal na tamější Akademii, ale o to více v bohatých berlínských uměleckých sbírkách starého umění. Kašková ale nezapomíná ani na Böcklina a Klingera, kteří mu byli autoritami v otázce německého pojetí modernosti. Autorka provádí výstižná srovnání, ale neztrácí přitom ze zřetele svůj vlastní rozbor Brömseho maleb. Přitom stála před nelehkým úkolem vzhledem k obrovskému množství nedatovaných studií, které jen výjimečně vyústily do velkého obrazu. Rozlišila je nakonec hlavně ikonograficky, v souhrnných kapitolách o Brömseho obrazu Krista a o formách transcendentního. Cenným přínosem je, že dokáže ikonografické skupiny vykládat ikonologicky a přitom se stálým zřetelem k symbolice formy, což je právě u originálního Brömseho zásadně důležité. Tady prokázala i dobrou znalost novější německé odborné literatury, umožňující, aby živě spojila Brömseho s problematikou německého expresionismu najmě mnichovského, s jeho duchovními tendencemi. Její výklad vrcholí v rozboru obrazu Prorok, kde se mohla opřít o autentický Brömseho text z pozůstalosti.

Diplomní práce G. Kaškové je vynikajícím příspěvkem k poznání specifického místa Brömseho v kontextu moderní malby na začátku 20. století a plně ji doporučuji k obhajobě.

Praha, 19. 1. 2009

Prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc